

در پی درخواست تعدادی از خوانندگان و کارشناسان حوزه گردشگری با توجه به اهمیت موضوع این گزارش مجدداً چاپ می گردد.

ایران اضافه کرده‌اند و ایران برای جذب مسافران عراقی جاذبه‌های زیادی دارد؛ از شهرهای خوش آب و هوا گرفته تا امکان مذهبی که حساسی برای اهالی کشور هستند. در ماه‌های گرم و داغ عراق، اغلب شهر و ندان سفرهای زیادی از طرف شهروندان عراقی به ایران این کشور به ایران می‌آیند و در شهرهای شمالی ساکن می‌شوند. آب و هوای مطیع شمال ایران در تابستان باعث شده عراقی‌ها عطای ماندن در خانه‌شان را به لقای این بخشند و به شهرهای شمالی ایران بیایند تا برای مدتی هم که شده از هوای نامطیع کشورشان فرار کرده

سفر به ایران برای عراقی‌ها بسیار ارزان در می آید و البته خودشان هم کلی صرفه جویی می کنند؛ به عنوان مثال اگر یک اروپایی یا آمریکایی به ایران بیاید و ۲۰۰۰ دلار هزینه کند یک عراقی بیشتر از ۳۰۰ دلار در سفر به ایران خرج نمی کند؛ گردشگرانی که کمتر برای خرید به بازارها و مراکز تجاری می روند و بیشتر رویکرد استفاده از مراکز تفریحی بویژه طبیعی و ساحلی را دارند. یک بررسی و ارزیابی آماری از تعدادی از بازارهای کیش و گفتگو با فروشندهان صاحبان غرف نشان می دهد این مسافران حضور کمتری در بازارها و مراکز خرید دارند و در صورت حضور نیز رغبت کمتری برای خرید از خود نشان می دهند.

باشند. دیگر دلیل مهم عراقی‌ها برای سفر به ایران زیارت بارگاه امام رضا(ع) در مشهد است. در واقع مشهد هم به عنوان یکی از شهرهای مورد علاقه عراقی‌ها در سفر به ایران، مسافران زیادی را در دل خود جای می دهد. اغلب گردشگرانی عراقی بعد از زیارت امام رضا(ع)، برای زیارت بارگاه حضرت معصومه (س) هم سری به شهر قم می‌زنند و از آنجا برای استفاده از شهرهای سرسبز و خوش آب و هوای شمال به سواحل دریای خزر می‌روند. نکته جالب این‌جاست که در سال‌های اخیر آنگذر سفر عراقی‌ها به ایران زیاد شده که برخی از رستوران‌داران در منوهای خود غذاهای عراقی را هم گنجانده‌اند و در یکی، دو شهر شمالی حتی رستوران‌هایی مخصوص برای گردشگران کشور همسایه در نظر گرفته شده است

...و این روزها کیش و حالا کیش هم به گزینه کشور مقصد برای شهروندان عراقی اضافه شده است و قرار است در آینده‌ای نزدیک دوبار در هفته به کیش پرواز داشته باشند. همانطور که گفته شد حضور گردشگران خارجی از آوری را به همراه خواهد داشت و به هر حال در چرخش صنعت گردشگری موثر است و برنامه ریزی مسئولان برای حضور گردشگران عراقی هم در جزیره کیش قابل تقدیر و ستایش است اما با شرحی که از نوع حضور آنان گذشت و تجربه‌ای که از این گردشگران در مشهد و شمال و قم بدست آمده است شاید باید کمی بیشتر درباره آن تامل کرد و با بدون متمرکز شدن بر حضور گردشگران عراقی و افزایش حضور آنان برای جذب گردشگران با کیفیت تر از سایر کشورهای ریزه برنامه ریزی نمود

روزنامه اقتصاد کیش از ابعاد افزایش حضور گردشگران عراقی در جزیره کیش گزارش می دهد؛

گردشگران عراقی آری یا خیر؟!

اقتصاد کیش - حالا جزیره کیش هم به گزینه کشور مقصد برای شهروندان عراقی اضافه شده و قرار است در آینده‌ای نزدیک این گردشگران دوبار در هفته به کیش پرواز داشته باشند. نیک می دانیم که حضور گردشگران خارجی از آوری را به همراه خواهند داشت و به هر حال در چرخش صنعت گردشگری موثر است و برنامه ریزی مسئولان برای حضور گردشگران خارجی هم در جزیره کیش قابل تقدیر و ستایش است اما با نگاهی به نوع حضور این گردشگران و تجربه‌ای که از اقامت در مشهد؛ شمال و قم داریم که بخشی از آن در گزارش پیش رو آمده است، شاید باید کمی بیشتر درباره آن تامل کرد و با بدون متمرکز شدن بر حضور گردشگران عراقی و افزایش حضور آنان، برای جذب گردشگران با کیفیت تر از سایر کشورهای ریزه برنامه ریزی بیشتری نمود.

توریستی ایران متوقف شده بود و فقط ویزای تجاری و درمان صادر می شد ۵۵۸ هزار و ۳۹ نفر به ایران سفر کردند.

پرده دوم: تیرماه ۱۴۰۲
بیش از نیمی از ورودی گردشگران خارجی به ایران، عراقی هستند
۵۵ درصد کل گردشگران خارجی در سال ۲۰۲۲، عراقی بوده‌اند. جمهوری آذربایجان و ترکیه ۶ درصد، پاکستان با ۵ درصد و کویت با ۲ درصد به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

مسافران عراقی در مشهد، قم، شمال و حلالکیش!
موج گردشگران عراقی به ایران شدت پیدا کرده است. حالانکه تنها مشهد و قم و شهرهای زیارتی معلوم از گردشگران عراقی شده است که موج سفر آنها به شهرهای شمالی ایران و این روزها به جزیره کیش هم به راه افتاده است. تابستانی که گذشت و سفر به شمال خوش آب و هوا آن قدر برای عراقی‌ها جذاب بود که که کار و کاسبی خانه مسافرها داغ شد و حتی رستوران‌های شمالی منوی ویژه غذاهای عراقی ایجاد کرده‌اند. گرمای کمی سابقه هوادر تابستان امسال هم در سانه‌های جهان خیر سازی کرد اما این پدیده در عراق متفاوت بود و قطع برقی همسایه غربی ایران را کلافه کرد. آنها برای فرار از این موج گرما به ایران پناه آوردند. سفر عراقی‌ها به ایران آن قدر افزایش داشت که هواپیمایی عراقیه مجبور شد بخشی از مسیرهای پروازی خود را تغییر دهد تا تقاضای بالای سفر به ایران را پوشش دهد. هادی شیرازی، دبیر جامعه توریست‌گردانان ایران با اعلام این موضوع می گوید که در حال حاضر عراقی‌ها بیشترین تقاضای سفر به ایران را دارند.

پرده چهارم؛
مدل سفر گردشگران عراقی به ایران

می توان ریزش ارزش ریال و تفاوت نرخ پول ریج دو کشور؛ تعلقات مذهبی، همسایگی، روابط سیاسی و... را از دلایل موج سفر عراقی‌ها به ایران برشمرد. در حال حاضر هر دینار عراقی چندین و چند برابر ریال ایران ارزش دارد و همین موضوع سفر آنها را به ایران ارزان تر کرده است؛ البته عراقی‌ها گردشگران چندین دست و دلبازی هم نیستند و پیش از این هزینه بسیار کمی برای سفرهایشان در ایران انجام می دادند. با این حال ماجرا به نفع شهروندان ایرانی شده است که خانه‌هایشان را به گردشگران اجاره می دهند.

* گردشگرانی که ولخرج نیستند
هادی شیرازی، دبیر پیشین جامعه توریست‌گردانان ایران، درباره سفر عراقی‌ها به ایران حرف‌های جالبی دارد. او در این باره می گوید: «همه‌مأمی دانیم که صنعت توریسم یکی از مهم‌ترین صنایع درآمدزا دنیا است. اگر چه این صنعت در ایران کمی رو به انزوا رفته اما حتی سفر یک گردشگر به ایران هم برای ما خوشحال کننده است. درباره سفر عراقی‌ها به کشورمان هم باید بگویم که در حال حاضر عراقی‌ها در صدر جدول مسافرانی هستند که به ایران می‌آیند. او ادامه می دهد: سفر به ایران برای عراقی‌ها بسیار ارزان در می آید و البته خودشان هم کلی صرفه جویی می کنند؛ به عنوان مثال اگر یک اروپایی یا آمریکایی به ایران بیاید و ۲۰۰۰ دلار هزینه کند یک عراقی بیشتر از ۳۰۰ دلار در سفر به ایران خرج نمی کند! گردشگرانی که کمتر برای خرید به بازارها و مراکز تجاری می روند و بیشتر رویکرد استفاده از مراکز تفریحی بویژه طبیعی و ساحلی را دارند. یک بررسی و ارزیابی آماری از تعدادی از بازارهای کیش و گفتگو با فروشندهان صاحبان غرف نشان می دهد این مسافران حضور کمتری در بازارها و مراکز خرید دارند و در صورت حضور نیز رغبت کمتری برای خرید از خود نشان می دهند.

* گردشگرانی که هتل نمی روند
آمار جالب از سال ۹۳ تا پایان سال ۹۶ نشان می دهد که نزدیک به ۱۵ میلیون عراقی به ایران سفر کرده‌اند. عراقی‌ها در صدر جدول گردشگران ورودی به ایران قرار داشتند؛ اما نکته عجیبی که درباره گردشگران عراقی وجود دارد این است که گفته می شود آنها جزو سامان‌نیافته‌ترین گردشگرانی هستند که به ایران سفر می کنند. ماجرا از این قرار است که گردشگران عراقی صرفه‌جو هستند و تمایلی به استفاده از خدمات لوکس گردشگری ندارند. آنها به تورهایی که تا جایی که می‌توانند به صورت فامیلی و خانوادگی سفر می‌روند تا هزینه‌های کمتری کنند. جالب اینجاست که عراقی‌ها در بیشتر مواقع با هماهنگی واسطه‌ها یا دلالت‌ها به ایران سفر می‌کنند تا همه چیز برایشان ارزان تر تمام شود. در واقع اغلب عراقی‌ها به جای اینکه با تورهایی ایرانی سفر کنند و در هتل‌ها یا مسافرخانه‌ها ساکن شوند، با هماهنگی دلالت‌ها به خانه مسافرها می‌روند. همین سفر

بسیار گرفته‌بیشترین تعداد سفر را به ایران داشتند و عراقی‌ها پس از ترکیه، در جایگاه سوم قرار گرفتند. در ۱۴۰۱ اما عراقی‌ها بنا بر آمار معاونت گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع در صدر مسافران ورودی به ایران قرار گرفته‌اند. هر چند آمارها تا پایان تیرماه ۱۴۰۱ بود اما ترکیب همسایگان در میان پنج کشور نخست به کثیرترین مسافران را در ایران دارند، تغییر نکرده و به نوعی تثبیت شده است. بر این اساس، تا پایان تیرماه ۱۴۰۱ که حدود یک میلیون نفر به ایران سفر کرده‌اند، به ترتیب عراق، ترکیه، افغانستان، جمهوری آذربایجان و پاکستان بیشترین تعداد مسافر را در ایران داشته‌اند. طبق آمار وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع، در زمانی که صدور ویزا از سر گرفته شده است، از آبان ماه ۱۴۰۰ تا پایان تیرماه ۱۴۰۱ نیز حدود دو میلیون و ۹۵۰ هزار تبعه خارجی به ایران سفر کرده‌اند که با عنوان گردشگر در آمارها ثبت شده‌اند. تعداد گردشگران و یا مسافران خارجی بنا بر اعلام وزارت میراث فرهنگی، گردشگری در سال ۱۴۰۰ یک میلیون و ۹۵۷ هزار و ۸۴۲ نفر بود و در سال ۱۳۹۹ در حالی که صدور ویزای

پرده اول؛ مهر ۱۴۰۱
عراقی‌ها صدر نشین آمار سفر به ایران
بیشترین آمار سفر به ایران به پنج کشور همسایه اختصاص دارد، در حالی که عراقی‌ها همچنان در صدر آمار سفر به ایران هستند. صدر نشینی عراقی‌ها که در آمار مسافران ایران نزدیک به یک دهه است ادامه دارد. فقط در سال ۱۳۹۹ که جهان درگیر همه‌گیری کرونا شده و مرزها اغلب بسته و پروازها معلق بود، تحت تاثیر قرار گرفت؛ بر اساس آمار وزارت میراث فرهنگی و گردشگری در سال ۱۳۹۹ آمار سفر افغانستانی‌ها به ایران از عراقی‌ها

سقفی اندازه قلب من و تو

۰۹۱۲۳۳۱۲۲۲۹
۰۹۳۴۷۶۹۱۲۰۱
۰۷۶۴۴۴۲۰۰۰۵
۰۷۶۴۴۴۶۷۳۰۷

Instagram: Danyamlak

خلیج فارس جزیره کیش

بلوار فردوسی ویلاهای مروراید پلاک ۷۰۱
دانیال پلاس خیابان رودکی پلاک TS۳۵ واحد ۲